

інформаційному суспільстві; зростання рівня залучення громадян до демократичних процесів; збільшення результативності й ефективності запроваджуваної політики.

Зазвичай виокремлюють три рівні електронного управління:

1) електронне інформування громадян державними органами: влада стає більш відкритою для громадян. В електронному просторі з'являються документи, які вона ухвалила, роз'яснюються прийняті рішення;

2) електронна взаємодія громадян і державних органів. Її забезпечують механізми спілкування громадян і представників влади у віртуальному просторі в реальному часі обговорення пропонувань і прийнятих рішень, з'ясування тих чи інших питань. Наприклад, на сайтах деяких державних органів України вже діють Інтернет-приймальні. Звернувшись до такої приймальної з електронним листом, громадянин має можливість одержати відповідь на свої запитання;

3) електронне обслуговування громадян державними органами. Воно може здійснюватися установами, спеціально уповноваженим державним органом, у тому числі й на комерційній основі. Наприклад, громадянин може за електронними запитами одержувати документи, що стосуються діяльності державного органу, подавати електронні податкові декларації, вдаватися до електронної реєстрації тих чи інших правових актів (договорів, доручень, прав володіння власністю).

Перешкодами розвитку в Україні системи електронного уряду є обмежене поширення Інтернету, недосконалість законодавчої бази, недостатнє фінансування процесу інформатизації, консерватизм і бюрократизм чиновників. Влада неспроможна повною мірою поширювати інформацію про свою діяльність та координувати роботу відомств [2].

Отже, електронне урядування в Україні на сучасному етапі полягає в інформуванні громадськості про діяльність державних органів та здійсненні перших спроб у використанні державних он-лайн послуг. Запровадження повноцінної системи електронного урядування вимагає значної внутрішньої підготовчої роботи на рівні державних органів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Клімушин П. С. Електронне урядування в інформаційному суспільстві : [монографія] / П. С. Клімушин А. О. Серенко. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2010. – 312 с.
2. Матієва Я. С. Електронний уряд в умовах інформаційного суспільства як чинник стратегії реформування державного управління [Текст] / Я. С. Матієва // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія : Управління. – 2011. – № 4. – С. 291-298.

ЗНАЧЕННЯ МУЗЕЙНИХ УСТАНОВ ЯК ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

Онiпко Тетяна Володимирівна

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

В умовах формування інформаційного суспільства одним із показників освіченості людини є рівень її інформаційної культури. Нині в світі з'являються нові джерела інформації, які можуть бути доступні майже кожному. Разом з тим не зменшується значення традиційних джерел накопичення та збереження інформації. Відтак сучасна людина повинна уміти користуватися як інформаційною спадщиною минулого, так і інформаційним потенціалом сьогодення.

Музеї України, як і загалом музеї світу, за роки свого існування накопичили чималий інформаційний потенціал. Однак до цього часу він використовується неповністю. З огляду на сучасні інформаційні потреби музейні заклади України намагаються переосмислити свою роль у суспільстві. Звісно, доступ до музейної інформації має бути вільним для кожного громадянина України, незалежно від його статків та віку. З метою рекламування свого інформаційного потенціалу музеї мають влаштувати оглядові, тематичні та ювілейні виставки як на теренах України, так і за кордоном. Перекопані в тому, що музейні виставки

на яких експонуватимуться пам'ятки із зібрань як центральних, так і регіональних музеїв України, матимуть великий успіх серед різних верств населення.

Сьогоднішній день вимагає від музеїв формування нового підходу до своєї роботи, вживаючи інтерактивні експозиції, активну співпрацю з різними мас-медіа, громадськими організаціями, різними фундаціями, сучасну рекламну діяльність, активне впровадження в систему «Інтернет» інформації про діяльність музеїв України, їх збірки, окремі музейні пам'ятки, які мають національне, європейське, світове значення тощо.

Сучасні музеї зіштовхнулися з новою інформаційною реальністю: якщо гучно не запитати про себе й раз у раз не нагадувати про своє існування, суспільство в умовах споживання надмірного об'єму різнопланової інформації через деякий час просто забуває про існування в рідному місті музейної установи. В інформаційно перенасиченому XXI столітті де безкомпромісна формула: «Якщо музею немає в Інтернеті чи на шпальтах туристичних довідників-путівників, – його взагалі немає» [1].

Без залучення комп'ютерних продуктів в експозиційну діяльність значна частина музейних музеїв на початку XXI століття уже не мислить свого конкурентоздатного існування. А популярність серед відвідувачів науково-технічних та природничо-наукових музеїв, зокрема, відомих українському туристові Лондонського музею науки чи Віденського музею техніки, нині вже безпосередньо лімітується масштабами й анімаційним розмахом мультимедійного компонування їхніх експозиційних залів. Йдеться про спеціально створені фото-, відео- і мультимедійні продукти, що виступають рівноправними учасниками експозиційного процесу поряд із традиційними музейними предметами. Наприклад, повністю інтермедієвим та світло-ілюмінаційноанімованим є відомий європейський музей мистецтв Сваровскі поблизу м. Інсбрука (Австрія). Однак і в музеях інших профілів (історичних, історичних, етнологічних та ін.) практика експозиційного синтезу комп'ютерного мультимедіа й речових експонатів у XXI ст. більшою мірою є нормою, ніж інновацією. Підтвердженням цього слугує експозиційне поєднання раритетного музичного інструменту із стереотрансляції його звучання (музей музики у Стокгольмі та будинок музики у Відні).

За останні п'ятнадцять років музеї України почали активно приспівувати до глобальної мережі Інтернет. Так, за даними порталу «Музейний простір України», своє представництво в Інтернеті нині мають більш ніж 200 українських музеїв [2]. Деякі українські електронні музейні версії, зокрема музей історії Кисва та національний історико-археологічний заповідник «Кисво-Печерська Лавра» виконані на високому професійному рівні. Привертають увагу такі українські культурні сайти як, наприклад, – [www. antiq.com.ua](http://www.antiq.com.ua), на якому його організатори пропонують проєкт: «Всі музеї України – в Інтернет», що надає можливість безкоштовного розміщення інформації про будь-який музей України.

Сьогодні важко уявити дослідницьку діяльність без використання інформаційних сайтів Міжнародного комітету історичних наук, Українського міжмузейного центру та ін. Одним з найбільших українських культурологічних ресурсів в Інтернеті можна вважати сайт, створений у 1999 р. під назвою «Пам'ятки України». Офіційний сайт фундації «Культурна спадщина України» містить віртуальний музей історії трипільської культури, виставку експонатів музею. Серед відомих зразків музейних сайтів варто назвати такі: інформаційний сайт сучасного українського мистецтва «Генератор», сайт «Мистецтво Слобожанщини» (головиною завданням порталу «Музейний простір України» є мобілізація інформаційного ресурсу музейної спільноти для вирішення системних проблем музейної справи) (<http://prostir.museum/>). У березні 2006 р. в Інтернеті була зареєстрована громадська платформа «Український центр розвитку музейної справи», головною завданням якої полягає у вирішенні системних проблем музейної сфери. Усі бажаючі мають можливість доступу до платформи завдяки соціальній мережі «Facebook».

Нині кожен український музей прагне зайняти своє почесне місце у всесвітній інформаційній мережі. Наприклад, Національний художній музей України має свій сайт в Інтернеті. Сайт не лише містить інформацію про зміст експозиції музею, поєднує діючі виставки, музейні новини, але й «віртуальний тур» по залах даного закладу. Сучасні

технології відкривають широкі можливості для організації віртуальних інтерактивних презентацій та виставок, зокрема у режимі on-line. Завдяки новим технологіям стає можливою демонстрація тривимірних об'єктів за допомогою будь-якого комп'ютера з'єданого з мережею Інтернет. В Україні першим таким унікальним програмним продуктом є «Віртуальна екскурсія. Музей імені Богдана та Варвари Ханенків», який є на диску і його можна знайти в Інтернеті за адресою «www.3dart-studio.com». Програма має два режими: перший – це віртуальний гід (демонстрація найцікавіших експонатів колекції); другий – вільний огляд (самостійне пересування залами Східної колекції музею). Програмний продукт простий у використанні і має дві версії – українську та англійську [3].

Загалом процес впровадження музейними установами України новітніх інформаційних технологій відбувається вкрай повільно з економічних причин. Нині вітчизняні музеї, як хранителі культурних цінностей і шедеврів мистецтва, потребують інформаційної підтримки та яскравої реклами. Піклуючись про власний імідж, у музеях створюються web-сторінки з детальною інформацією про експозиції. Однак не у всіх українських музеях, на відміну від західних, є власні сайти.

Отже, музеї як культурно-освітні та науково-дослідні установи являють собою величезний інформаційний ресурс, призначений для збереження та використання пам'яток природи, матеріальної і духовної культури, прилучення громадян до надбань національної і світової історико-культурної спадщини. Разом з тим сучасні інформаційно-технологічні зміни висувають нові вимоги до музейних установ, зокрема, щодо впровадження інноваційних технологій, використання музейного менеджменту та маркетингу, створення віртуальних музеїв. Застосування новітніх інформаційних технологій музеями України сприятиме оптимізації їх діяльності та поглибленню співробітництва з музеями світу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кузьмук О. *Стан та шляхи модернізації музейного менеджменту в Україні* / О. Кузьмук [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.old.niss.gov.ua/Monitor/oktober08/2.htm
2. Лук'янець Н.М. *Сучасні інформаційні технології як складова музейного менеджменту* / Н.М. Лук'янець [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.conference.nbuv.gov.ua/report/view/id/396
3. Черченко О. *Світові та українські музеї в умовах інформаційно-комп'ютерного суспільства* / О. Черченко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.dspace.nbuv.gov.ua/.../08-cherchenko.pdf?...1